

Faktablad - Kulturmiljøer
Landskabskarakterområde (LK)
2. Sejerslev/Ejerslev (se kort)

Molergrav ved Skarrehage (KM2)

Skarregaard (KM3)

Ejerslev Havn (KE)

Kulturmiljøer (KM) – Morsø kulturmiljøatlas (www.kma-mors.dk)
Kortlægningsemner (KE) – andet kulturmiljø (bruttoliste til udvælgelse af kulturmiljøer – kma)

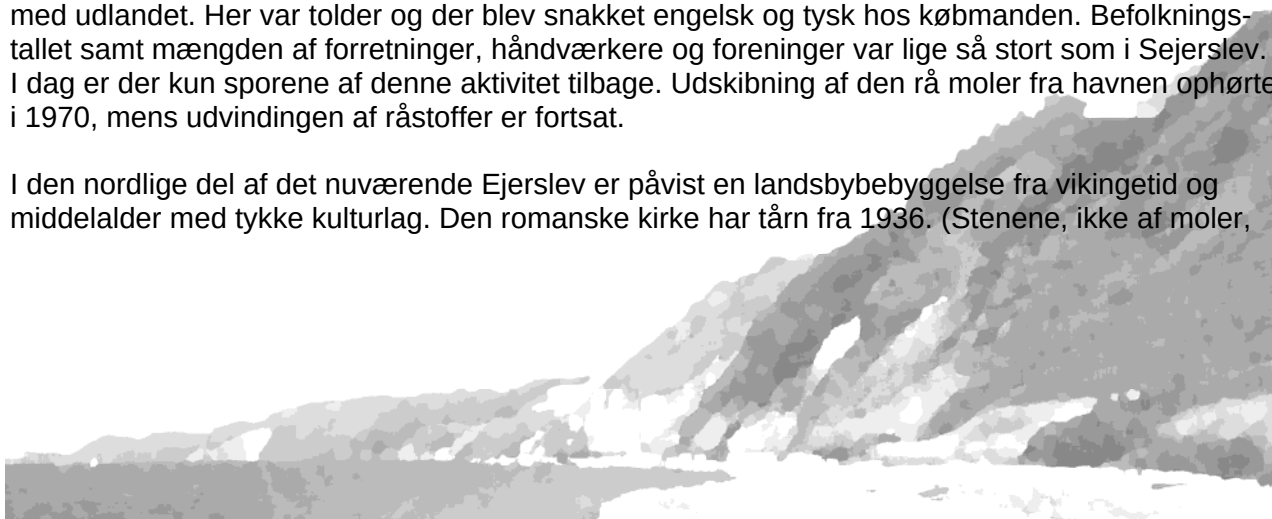
Hesselbjerg (KM2): Molerværk med molergrave. Molergravene udstråler en spændingsfuld dramatik mellem natur og kultur og er et fint eksempel på landskabets udnyttelse til råstofudvinding.

Skarregaard (KM3): Det – nu fredede – landbrugskompleks (museum) fremstår som et anlæg af høj arkitektonisk kvalitet, med enkle bygningslænger og gårdsplads af med smuk naturstensbelægning. Der hører en del skov med til gården.

Sø (KE31): Den gamle herregård Sø, afbyggergården Mølhavn samt Sø Mølle er i dag alle tre store og moderne svinebrug, hvilket præger kulturmiljøet helhedsindtryk. Herregården Sø kendes fra middelalderen, et middelalderligt Sø lå nord for gården. Den nuværende hovedbygning er opført 1861. I perioder har gården haft samme ejer som Ullerup.

Ejerslev (KE39): Ejerslev by blomstrede med molerindustrien som drivkraft. Den første molerbrydning i større stil begyndte i 1903/04, da "Det danske Molerselskab" begyndte at udskibe rå moler til brænding på Frederiksholms teglværker i København, som i 1910 overtog molerbruddet, og byggede en udskibningsbro. Siden blev bygget en egentlig havn. Ejerslev Molerværk, der fremstillede porøse og isolerende molersten, begyndte sin virksomhed i 1920. Virksomheden skabte arbejdspladser i området og var via havnen i direkte forbindelse med udlandet. Her var toder og der blev snakket engelsk og tysk hos købmanden. Befolkningstallet samt mængden af forretninger, håndværkere og foreninger var lige så stort som i Sejerslev. I dag er der kun sporene af denne aktivitet tilbage. Udskibning af den rå moler fra havnen ophørte i 1970, mens udvindingen af råstoffer er fortsat.

I den nordlige del af det nuværende Ejerslev er påvist en landsbybebyggelse fra vikingetid og middelalder med tykke kulturlag. Den romanske kirke har tårn fra 1936. (Stenene, ikke af moler,

blev skænket af Molerværket.) Ejerslev var indtil midten af 1800-tallet en landsby af samme størrelse (gårde og indbyggere) som Sejerslev. Ejerslev Vang er området nord for Ejerslev by. I den lave del af området ved bækken er der fundet mange bopladser både fra ældre og yngre stenalder – og en flot ornamenteret ravøkse. Ellers er der tale om et højtliggende område, med Hulhøj som det højeste punkt.

Landsbyen Ejerslev er smukt beliggende i en hesteskoform omkring den velplejede store forte, som i nord stadig kun er bebygget med den smukke gamle skole og dens nyere tilbygninger. Mange af landsbyens forskellige bygninger er velholdte og udgør som helhed et meget fint og sammenhængende miljø.

Havnen ligger stadig med spor efter dens nedlagte funktion og ejes i dag af Morsø Kommune. Pt. arbejdes på etablering af en mindre lystbådehavn.

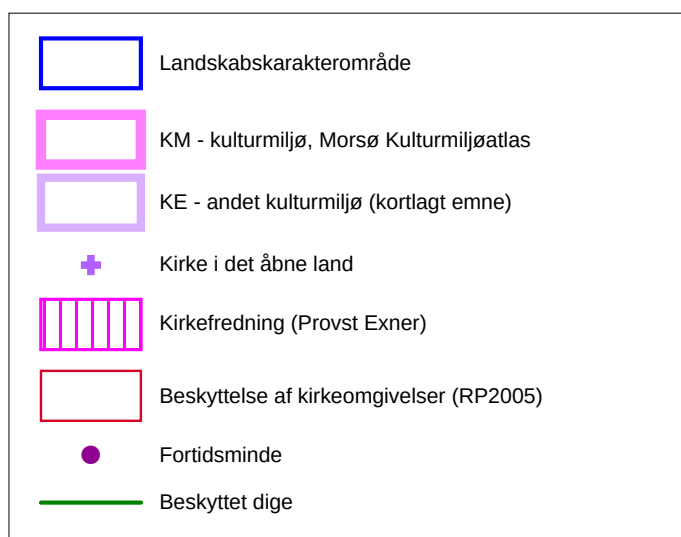
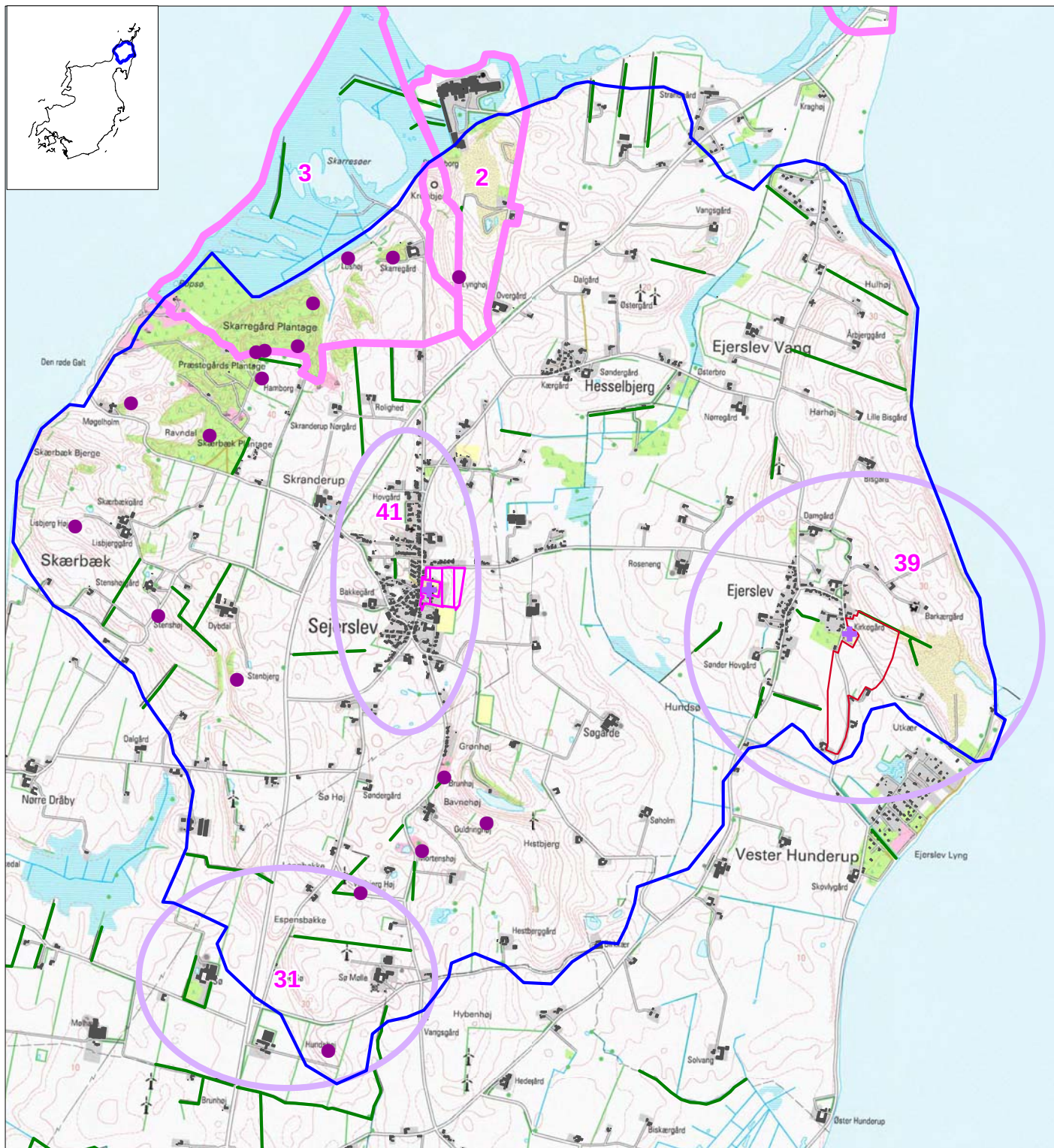
Sejerslev (KE41): Sejerslev er kendt i skriftlige kilder siden 1297 som Sogorsflos, men dens beliggenhed er sandsynligvis af ældre dato. Den oprindelige landsby er kendetegnet som en slynget vejby. Byen virker meget homogen og sammenhængende, fordi den oprindelige landsbystruktur i vejnettet er fastholdt og de nyere huse er indpasset med respekt for omgivelserne.

Omkring kirken er der en bebyggelsesmæssig tæthed af overvejende mindre rødstens længehuse, der er placeret tæt ud til vejen. De danner et fint rum af bymæssig karakter og et sammenhængende bebyggelsesmønster. Den smukke kirke er den dominerende bygning i byen. Den er fra 1297 og består af romansk skib og kor med apsis samt et sengotisk tårn. Sammen med den smukke præstegård danner den et smukt åbent miljø i den tætte bymasse.

Regionplan 2005: Kirkeomgivelse ved Ejerslev kirke. Indenfor sådanne områder, må hensynet til kirkernes betydning som monumenter i landskabet og i landsbymiljøet ikke tilsidesættes ved opførelse af bygninger, tekniske anlæg med videre.

Fredninger og fortidsminder: Omgivelserne omkring Sejerslev kirke er beskyttet af en Provst Exner fredning.

Der findes mange gravhøje i området – især nordvest og syd for Sejerslev.

Landskabskarakterområde 2. Sejerslev/Ejerslev Kulturmiljøer

Faktablad – Natur
Landskabskarakterområde (LK)
2. Sejerslev/Ejerslev (se kort)

22.05.2008

Generelt om området

Overvejende landbrugsområde med spredte naturarealer.

Kerneområder

Skarregård skrænter/ Krogbjerg (N17)

Overvejende græsoverdrev på nordvestvendt kystskrænt med den ca. 35 m høje bakkeknude Krogbjerg. Den lysåbne overdrevsvegetation indeholder flere karakteristiske og sjældne arter, f.eks. Engblomme, Guldblomme, Hulkrauet Kodriver, Maj gøgeurt, Bakkegøggelilje og Nikkende Kobjælde. Området har betydning som levested for sommerfugle.

Området er rimelig robust over for færdsel. Den største trussel mod området er gødsning og tilgroning.

Skranderup Plantage (N18)

Større sammenhængende skovområde bestående af Skarregård Plantage, Præstegårds Plantage og Skærbæk Plantage.

Skovområde bestående overvejende af nåleskov med mindre bevoksninger af bøgeskov og blandet løvskov. Yngleområde for skovfugle. Området har primært værdi, fordi naturtypen ikke er særlig udbredt på Mors.

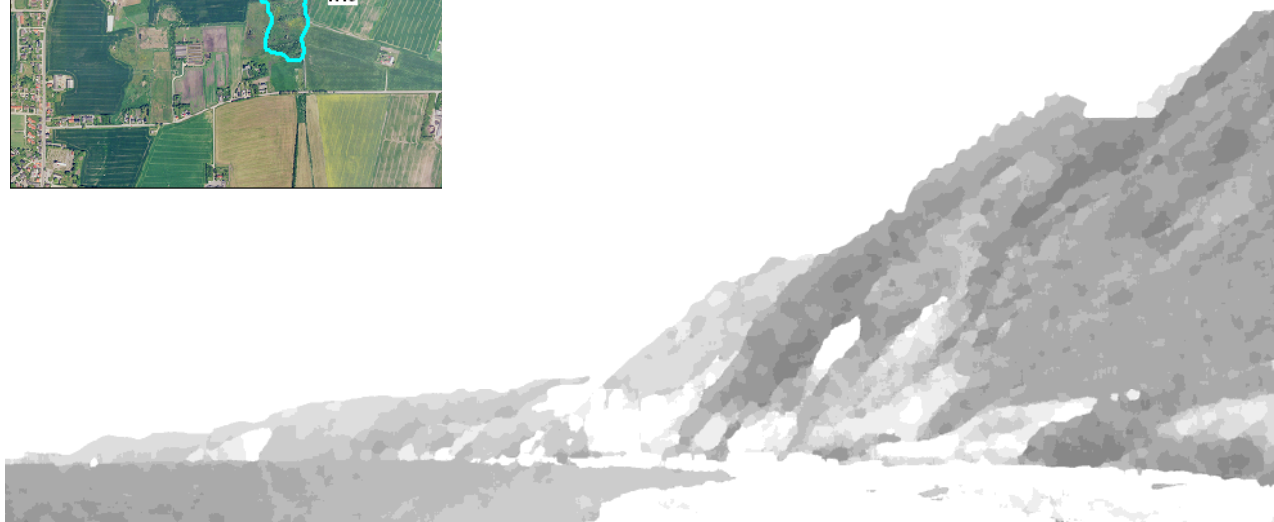
Området er robust overfor færdsel.

Sejerslev Kær (N19)

Tidligere kær- og engområde med mange afvandingsgrøfter nord for Jørsby. Yngleområde for mange engfugle.

Området er robust over for færdsel; men sårbar over for yderligere vandstandssænkninger og opdyrkning.

Hulhøj/ kystskrænten ved Ejerslev (N20)

Overdrev på østvendt kystskrænt ud mod Livø Bredning. Det ca. 3 km lange skræntareal strækker sig fra Ejerslev Lyng til Ejerslev Havn og når op i en højde af 41 m over havet ved Hulhøj. Skræntpartiet har ved Hulhøj karakter af overdrev på mere eller mindre kalkholdig bund. Det rummer en artsrig, lavtvoksende overdrevsvegetation med flere karakteristiske og sjældne arter. Der er bl.a. registreret: Smalbladet Klokke, Linden Snerre, Dunet Havre, Eng-Havre, Hjertegræs, Knoldet Mjødurt, Knold-ranunkel, Vår-Star, Kornet Stenbræk, Lav Tidsel og Dunet Vejbred. Engriflet hvidtjørn er udpræget på de ugræssede dele. Stedvis står andre dele af kystskrænten nærmest lodret ud til fjorden. Ud over at være et dramatisk

landskabselement er det formentlig også en af de mest utilgængelige – og dermed uforstyrrede – arealer på Mors.

De mindre stejle partier bør afgræsses. Ligesom tilgroning og gødskning er en trussel mod overdrevsfloraen.

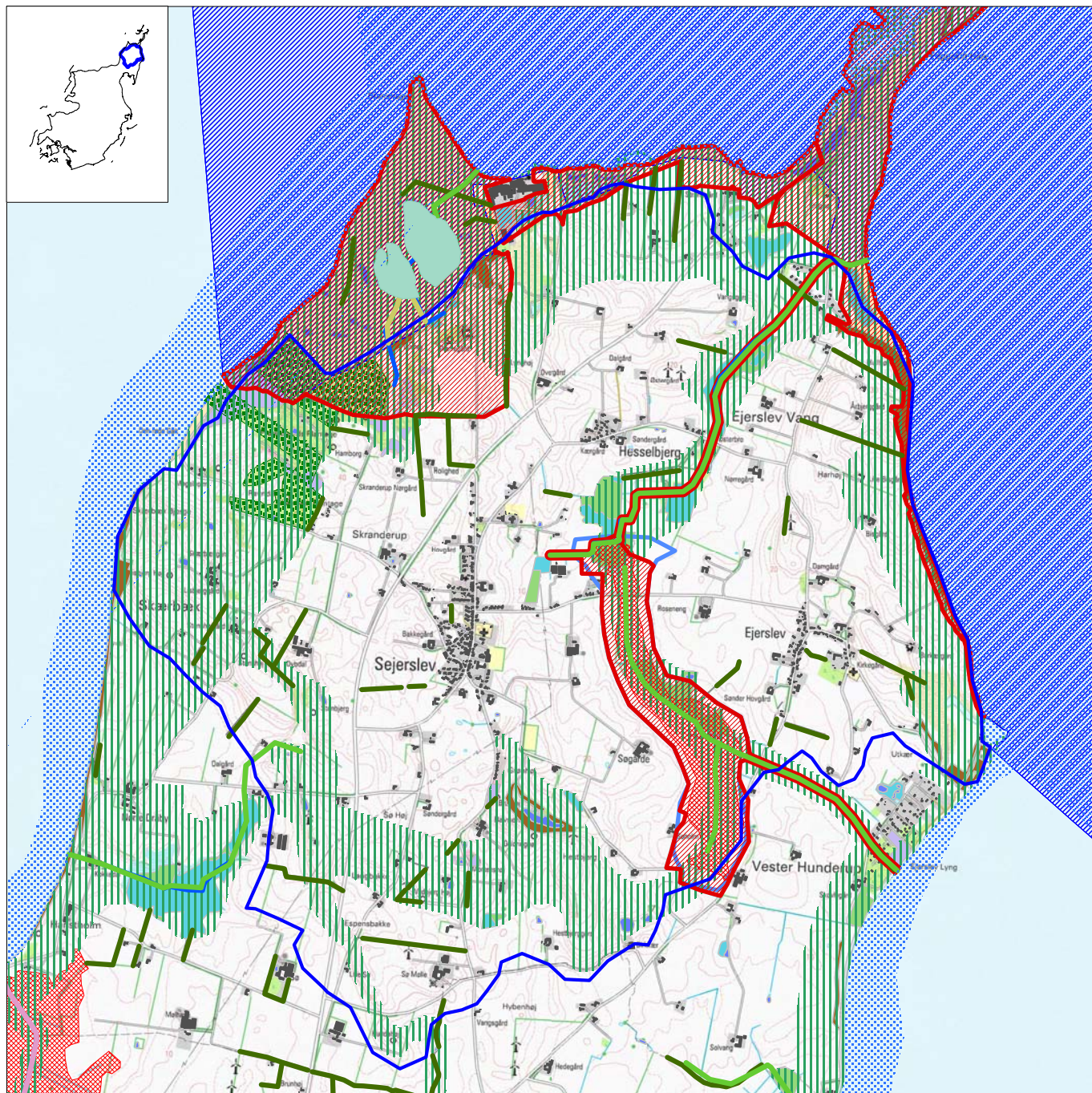

Dybhav (N21)

Ca. 1 ha stor sø beliggende i et "dødishul" omgivet af overdrevsskrænter. Søen er forholdsvis ren med et alsidigt plante- og dyreliv. Den er omgivet af en 2-3 m bred randzone af især padderok og er bl.a. et vigtigt levested padder og vandsalamandre.

Overdrevsskrænterne rummer arter som Kornet stenbræk og Knold-ranunkel.

Området er robust over for færdsel; men overdrevsarealerne er afhængig af fortsat afgræsning.

- Landskabskarakterområde
- Natura2000
- Vandløb m. basismålsætn. B3
- Vandløb m. basismålsætn. B2
- Vandløb m. lempet målsætn.
- Vandløb m. basismålsætn. B1
- Vandløb m. basismålsætn. B4
- Vandløb m. skærpet målsætn. A
- Sø m. basismålsætn. B
- Skærpet målsætning fjord
- Særligt beskyttelsesområde
- Potentielt vådområde
- Pumpelag
- SFL områder

- Strandeng §3 (NBL)
- Overdrev §3 (NBL)
- Mose §3 (NBL)
- Hede §3 (NBL)
- Ferske enge §3 (NBL)
- Sø §3 (NBL)
- Vandløb §3 (NBL)
- Fredskov
- Beskyttet dige (ML)

Landskabskarakterområde

2. Sejerslev/Ejerslev

Natur

Faktablad - Geologi

Landskabskarakterområde (LK)

1. Skarrehage / Feggeklit,
2. Sejerslev / Ejerslev
4. Sønder Dråby
5. Dråby vig (se kort)

26.05.2008

Molergrav ved Ejerslev

Geologi - Den nordlige del af Mors

Sejerslev-Ejerslev området (G1)

Nordmors er flere steder udbygget som kystlandskab med karakteristisk marint forland: vinkelforlandet Skarrehage, Krumodden Bugsør Odde og dragene mod Feggeklit og Feggerøn, forbundet med hovedøen via hævet havbund fra litorinahavet, samt strandvolde, strandsøer og Skarreklit. Der er tillige også mulighed for at studere stenalderhavets kystklint på store dele af kysten, samt det tilhørende marine forland. Dele af den østlige og nordvestlige del af kysten bærer præg af tidligere og stadig udført molergravning, bl.a. ved Skarregård og Ejerslev.

Området rundt omkring Sejerslev er udformet som kystnært bakkelandskab med stærkt kuperede højderygge, der består af morænemateriale, der er presset op og overskredet af forskellige isfremstød (randmorænestrøg resp. glacialtektoniske komplekser). Overskydningsplanerne ligger derfor forskudt til hinanden, hvilket giver sig udtryk i en livlig og kompliceret foldningsstruktur. Det kuperede landskab omkring Sejerslev afgrænses fra Ejerslev' bakkelandskab af en bugtet dal med bred bund og svagt skrånende sider, der kan opfattes som den del af det oprindelige morænelandskab, der ikke blev presset op og overskredet af isen.

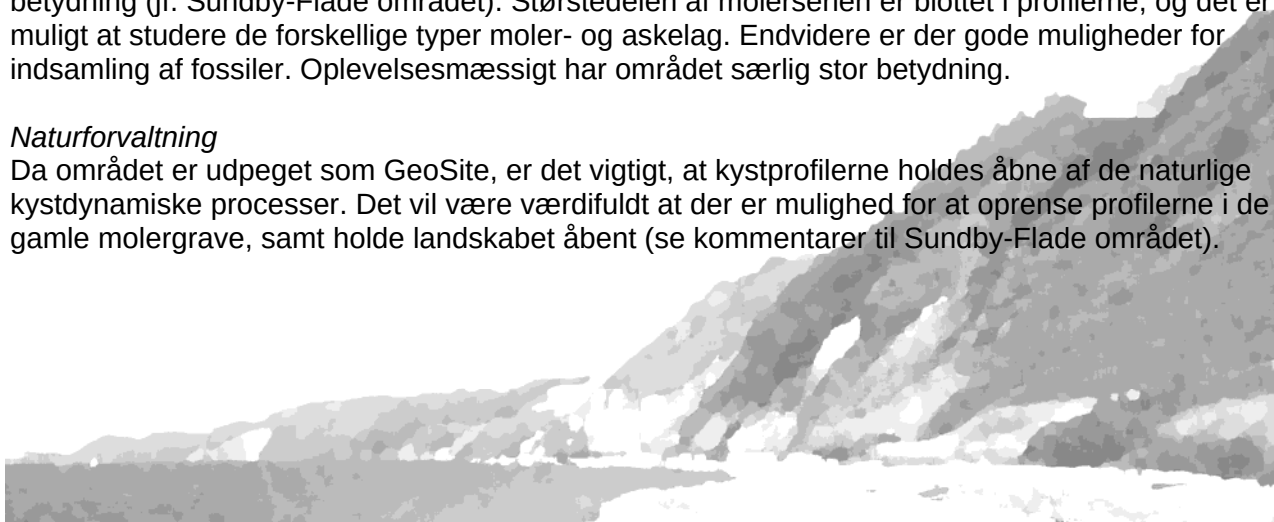
Mod syd afgrænses området af et litorinahavssund (nuværende Frostkær), der er lukket af et drag og fyldt op med postglaciale sedimenter og mosedannelser i ferskvandslavningerne.

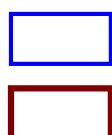
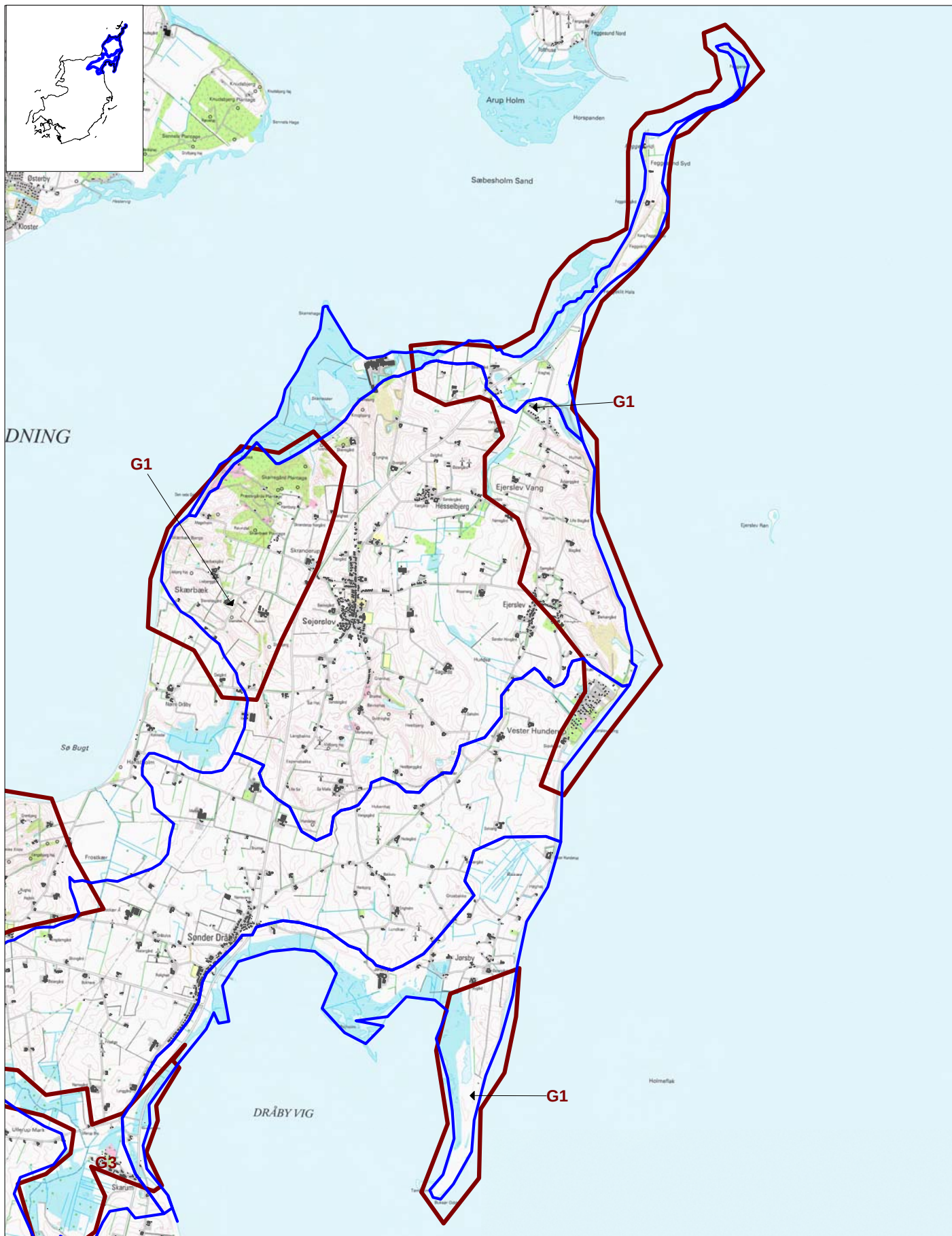
Værddi

Molerprofilerne på Nordmors med deres lag af vulkansk aske har international forskningsmæssig betydning (jf. Sundby-Flade området). Størstedelen af molerserien er blottet i profilerne, og det er muligt at studere de forskellige typer moler- og askelag. Endvidere er der gode muligheder for indsamling af fossiler. Oplevelsesmæssigt har området særlig stor betydning.

Naturforvaltning

Da området er udpeget som GeoSite, er det vigtigt, at kystprofilerne holdes åbne af de naturlige kystdynamiske processer. Det vil være værdifuldt at der er mulighed for at oprense profilerne i de gamle molergrave, samt holde landskabet åbent (se kommentarer til Sundby-Flade området).

Landskabskarakterområde

Geologisk interesseområde (nr.)

Landskabskarakterområde

1. Skarrehage/Feggeklit
 2. Sejerslev/Egerslev
 4. Sønder Dråby, 5. Dråby Vig
- Geologi

Faktablad – Friluftsliv og turisme
Landskabskarakterområde (LK)
2. Sejerslev/Ejerslev (se kort)

14.05.2008

*Udsigt til strandeng fra Skarre-
gaard – museum*

*Søer i det gamle Molergrave-
område ved Ejerslev havn*

Udsigt til Feggeklit fra Hulhøjen

Friluftsliv og turisme

Området byder på mange muligheder for friluftsliv og turisme.

Molermuseet (Morslands Historiske Museum) ligger ved de gamle molergrave ved Skarrehage. Museet rummer en stor samling af 55 millioner gamle fossiler og fortæller historien om moleret dannelse m.v. I området findes en natursti, der fører gennem en af molergravene.

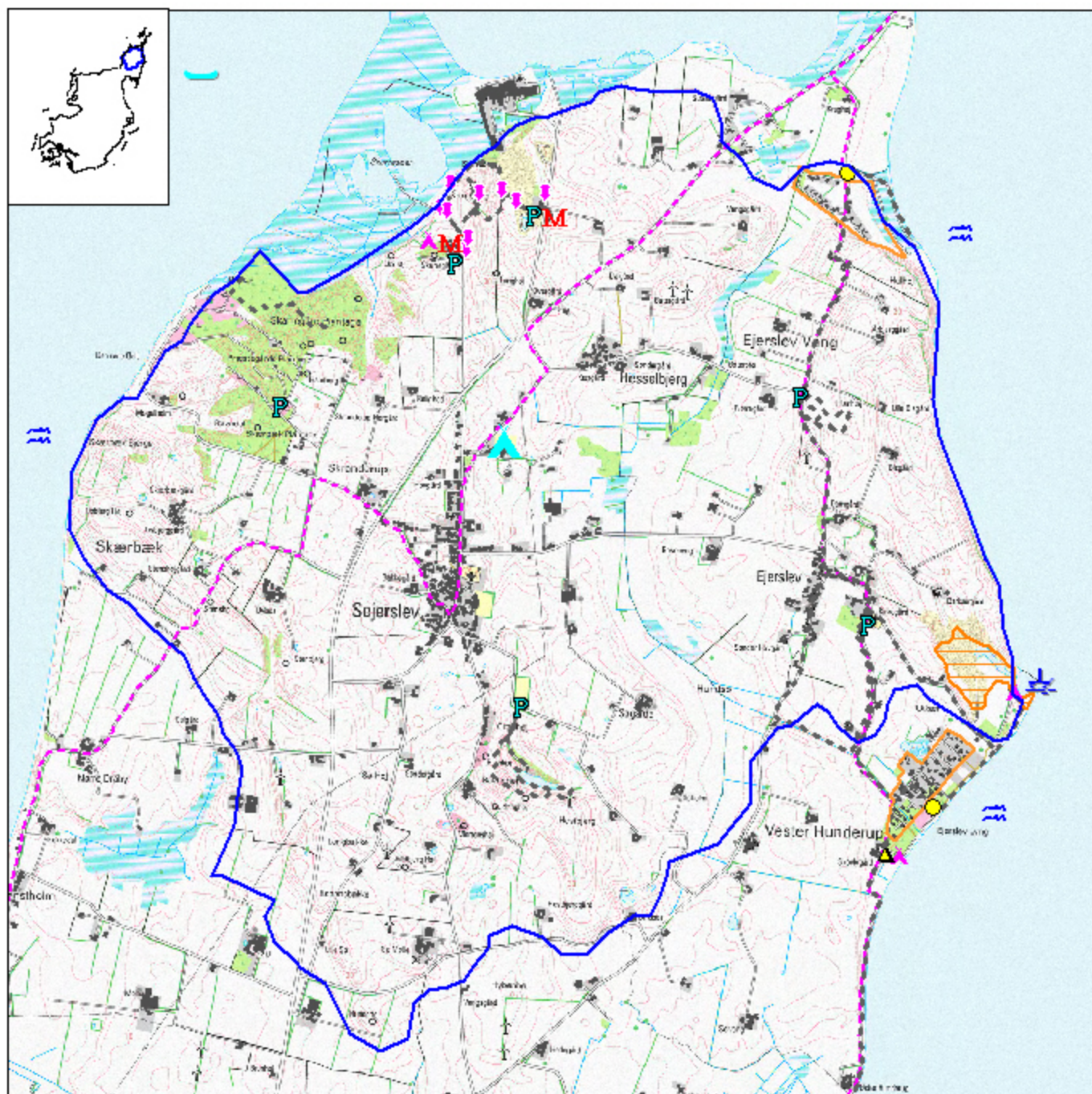
Skarregaard (Morslands Historiske Museum) er en af de ældste gårde på Mors og er fredet. Gården fungerer som landbrugsmuseum og ligger meget smukt på toppen af skrænten ved til Skarresøerne. Der er en handicapvenlig afmærket sti i området.

Nord for Sejerslev ligger en af øens små campingpladser – Gerlis camping.

Ved Ejerslev havn, som er en mindre lystbådehavn under etablering, ligger flere gamle vandfyldte molergrave. Området vil indgå i Morsø kommunes kommende ferie og turiststrategi, men henblik på udnyttelse af området i en eller anden grad til turisme – bl.a. overnatningsfaciliteter.

Der findes en del afmærkede stier i området – bl.a. Spor i landskabet (www.spor.dk).

Landskabskarakterområde

2. Sejerslev/Ejerslev

Friluftsliv og turisme

Faktablad – Lokale landskabsbilleder
Landskabskarakterområde (LK)
2. Sejerslev/Ejerslev (se kort)

Molergrav ved Skarrehage (KM2)

Skarregaard (KM3)

Ejerslev Havn (KE)

Lokale landskabsbilleder

7. Skarregård molergrave

8. Skarregård meget flot natur med udsigt over Skarresøerne og Limfjorden. Godt børneudflugtsmål, indsigt i bondekulturen på Mors, høj naturværdi. Landbrugsmuseum. Rekreative muligheder, vildtreservat, Natura 2000.

9. Skarregård Plantage/ Skarrehage skove Skov ned til kysten – meget kuperet, kysten er udsat, virker som om der er dybere vand - fisk

10. Molergrav, dårlig efterbehandling

11. Ejerslevvej god cykelrute, smuk

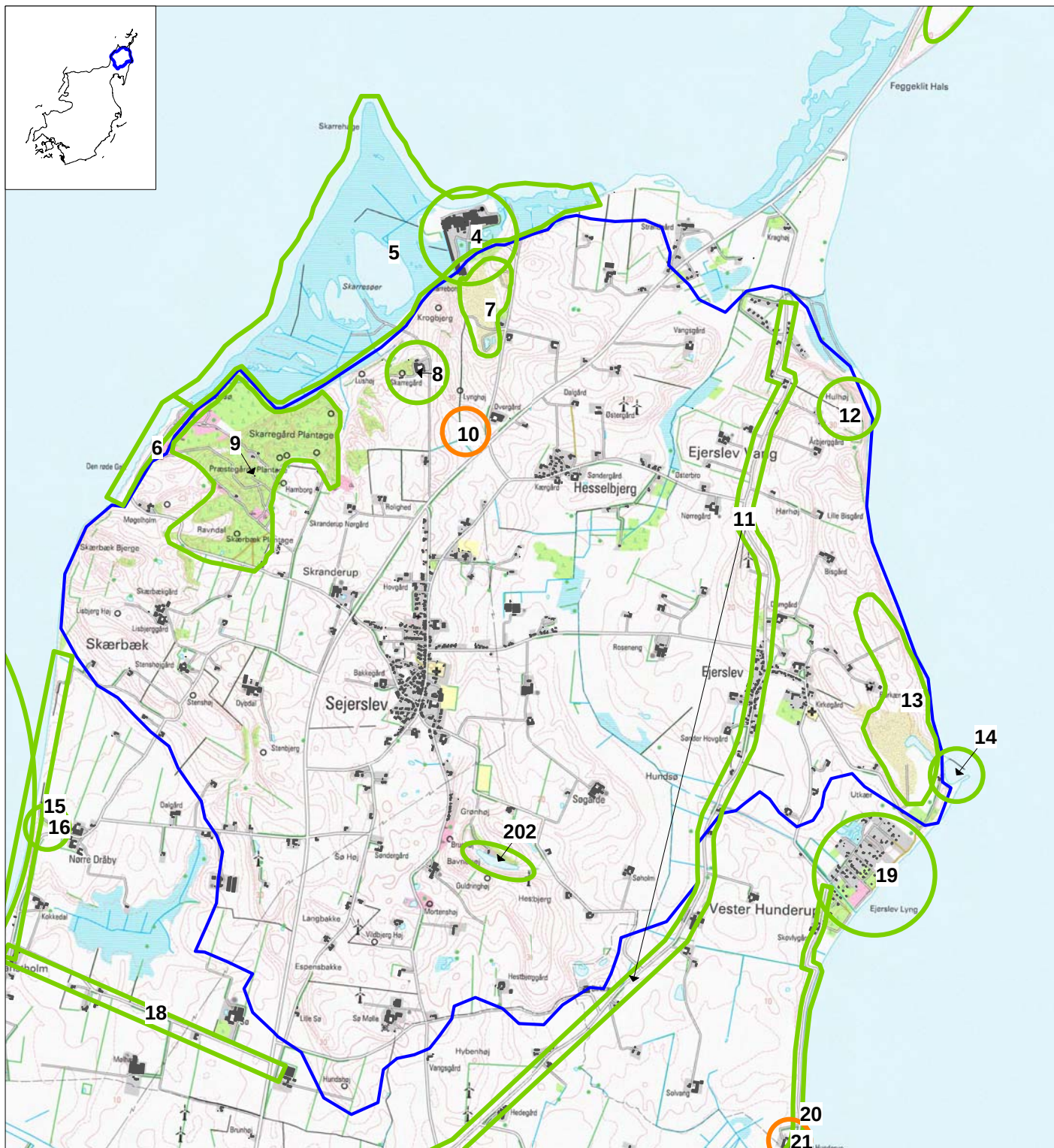
12. Hulhøj landskabeligt flot

13. Ejerslev molergrave Molergraven bag havnen er ikke længere i brug, men henligger som en indsø med stejle molerskrænter omkring.

14. Ejerslev havn meget spændende landskab, nærhed til vandet, fossiljagt. Spændende terræn. Geologi/ historie. Helt sit eget sted, unikt. Havnen fremstår som en rest af en tidligere udskibningshavn for moler. "En helt anden verden"

202. "Bavnehøj Sø", syd for Sejerslev ved skydebane aflukket og idylisk

Landskabskarakterområde 2. Sejerslev Lokale landskabsbilleder